

ban szereti a Reményik Sándor meghonosította félig kötött, félig szabad versalakot, leleménye itt-ott Mécs Lászlóra emlékeztet s stílusában helyenként Ady hatása érzik. (Ne cifrázd a szót stb.) Ady hatását mutatják modoros ajánlásai is. Figyelemreméltó azonban nyelvének gazdagsága s a sok szín, melyben költői nyelve dúskál. Igaz, e színezéssel gyakorta szinte visszaél, az egymásrahalmozódó festői jelzők (melyek közül az elsőt elfeledjük, mire az utolsóhoz érünk) nem egyszer inkább színpotokat, mint képet hagynak vissza az olvasó emlékezetében. A fontos azonban, hogy bár bőbeszédűen, de ki tudja fejezni hangulatát. Ha ezt a szép nyelvet, melynek birtokában van, tömörebben fogja, hatása is művészből erejű lesz.

A sok egyéni élményen és hangulaton kívül, melyet dús áradással önt ihlete s több igen szép vers megírására képesíti, megszólal nála az elszegényedett ország legszegényebb népe iránti részvét hangja is, s megható, mily testvéri öleléssel fordul a költő szerencsétlen embertársaihoz. Ez a hang mind erősebb fájdalommal szólal meg líráinkban s Pavel Ágoston volt az első, aki e tekintetben egy pár megrázó költeményével lírájára rányomta a korszerűség bélyegét.

—j.—

Szell Pál: Hazudnak a májuséjtszakák. Regény. (Pandora-kiadás.) — A hajdusági kisvárosban játszódó szerelmi történet meglepően sivár és közönséges. Serdülő fiúk és gyermeklányok olesó idealizmusa a pubertás erotikájával vegyül. 24 éves ifjúvá kendőzött gimnazisták és démonivá magasztosított piruló, rövidszoknyás leányok ágálnak előttünk. Az író igen ifjú ember lehet, mert csak a diáktanya és a tánciskola világáig

terjednek élményei, emlékképei. De ezen a szűk területen minden kavicsot felszed és azonmód regénybe foglal. Ezek után az sem meglepő, hogy dialógusainak és elbeszéléseinek nyelvén hemzsegnék a fogalmazási és stílusbírák. Ha a hajdusági «intelligens középosztály» így ír és beszél, akkor elhiszük: nagy baj van a magyar stílussal! A regény tragikus megoldása váratlan és lélektanilag megokolatlan. A mű alapgondolata mosolyra készítő: a nő csal, a férfi csalódik. Hazudik a muzsikaszó — azaz hogy a májuséjtszakák. Így: többes számban, két egymást követő esztendőkből.

m/f.

Häusler Ferenc: Boesásd meg a mi vétkeinket... Az író törekvését mindig az élmény teszi érdekelté az a titokzatos valami, ami eredeti kifejezést akar találni a készen átvett formákban. Ez adott esetben az író spiritizista világnézete. Két testvérpár bonyolult, a szabadságharctól a mai Amerikáig átívelő történetét mondja el a regény, hogy az esemény látszólagos szakadékait és homályban hagyott fordulatait a végén magyarázza meg egy eláratlanul felderült történet, amely az elődök bűnei és bűnhődései sorozatakép mutatja meg, most már a végéről visszatekintve, az előadottakat. A regény befejezése előtti kép megmutatja azt a színteret, amelyről úgy érezzük, hogy a szerző mint saját világáról sok érdekes adatot jegyezhetne fel. Budapest egyik elővárosáról van szó, utcáinak sivár sorával és a szeméthegey felé vezető vágánynyal. Emberei idesodródott porszemek és különös, lefojtott világokban szinte szektákban tenyészik az a spiritizmus, amely a szerzőt mint megformálható anyag és mint világnézet inspirálta.

(—i—)